



Medlemmene i kontrollutvalget i Balsfjord kommune  
Ordføreren  
KomRev NORD v/oppdragsansvarlig regnskapsrevisor  
KomRev NORD v/oppdragsansvarlige forvaltningsrevisorer

Deres ref.:  
Vår ref.: 02/24/422.5.1/AH

Saksbeh.: Audun Haugan  
E-postadr.: [audun@k-sek.no](mailto:audun@k-sek.no)

Telefon: 91 69 18 42  
Dato: 06.02.2024

## INNKALLING TIL MØTE I KONTROLLUTVALGET I BALSFJORD KOMMUNE

I samsvar med plan innkalles det til møte i kontrollutvalget.

**Møtested:** Rådhuset, kommunestyresalen  
**Møtedato:** Tirsdag 13. februar 2024  
**Tid:** Kl. 9.30

Vedlagt følger sakliste og saksdokumenter.

Av hensyn til innkalling av varamedlem(mer) ber vi om at eventuelle forfall meldes til K-Sekretariatet i god tid før møtet. Som gyldig forfall regnes *tjenestereiser, spesielle arbeidsforhold, sykdom og vektige velferdsgrunner*. En eventuell innkalling av varamedlemmer vil skje i egen innkalling.

Enkelte saker kan bli ført for lukkede dører, jf. kommunelovens § 11-5. Det vises til saklisten for nærmere informasjon.

Med hilsen

Audun Haugan  
seniorrådgiver

Gjenpart med sakliste/saksdokumenter - elektronisk:

- Rådmannen

---

|  |   |   |  |   |   |
|--|---|---|--|---|---|
| <b>Postadresse:</b><br>K-Sekretariatet IKS<br>Postboks 6600<br>9296 TROMSØ<br><a href="http://www.k-sek.no">www.k-sek.no</a> | <b>Hovedkontor:</b><br>Fylkeshuset<br>TROMSØ<br>Tlf. 77 78 80 43<br>Org.nr. 988 064 920 | <b>Avdelingskontor:</b><br>Postmottak<br>9479 HARSTAD<br>Tlf. 77 02 61 66 | <b>Avdelingskontor:</b><br>Ringv. 1<br>9300 FINNSNES<br>Tlf. 91 35 19 94 | <b>Avdelingskontor:</b><br>Rådhuset<br>8305 SVOLVÆR<br>Tlf. 95 10 90 02 | <b>Avdelingskontor:</b><br>Fylkeshuset<br>8048 BODØ<br>Tlf. 91 36 09 38 |
|--|---|---|--|---|---|



**Utvalg:** Kontrollutvalget i Balsfjord kommune  
**Møtedato:** Tirsdag 13. februar 2024  
**Tid:** Kl. 09.30  
**Møtested:** Kommunestyresalen

| Saknr   | Tittel   | Unnt.<br>off |
|---------|--|--------------|
| 01/2024 | Godkjenning av protokollen fra møtet 05.12.2023  |              |
| 02/2024 | Ny plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll – drøfting og innspill til mulige prosjekter |              |
| 03/2024 | Kontrollutvalgets årsrapport 2023  |              |
| 04/2024 | Kontrollutvalgets årsplan 2024   |              |
| 05/2024 | Uavhengighetserklæring oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor                                       |              |
| 06/2024 | Engasjementsbrev KomRev Nord IKS   |              |
| 07/2024 | Referatsaker   |              |
| 08/2024 | Drøftingssaker (eventuelt)   |              |



|   |                               |                                |                                       |
|---|-------------------------------|--------------------------------|---------------------------------------|
| <b>Utvalg:</b><br>Kontrollutvalget i Balsfjord<br>kommune | <b>Saksnummer:</b><br>01/2024 | <b>Møtedato:</b><br>13.02.2024 | <b>Saksbehandler:</b><br>Audun Haugan |
|---|-------------------------------|--------------------------------|---------------------------------------|

## **GODKJENNING AV PROTOKOLLEN FRA MØTE 04.12.2023**

### **Innstilling til v e d t a k:**

Protokollen fra møte 04.12.2023 godkjennes.

### **Saken gjelder:**

Godkjenning av protokoll.

### **Vedlegg til saken:**

- A: Trykte vedlegg: Protokoll fra møte 04.12.2023
- B: Referanse:

### **Saksutredning:**

Protokoll fra forrige møte fremlegges til godkjenning.

Tromsø, den 6. februar 2024

Audun Haugan  
seniorrådgiver



## MØTEPROTOKOLL

### Kontrollutvalget

---

Møtested: Rådhuset, kommunestyresalen  
Møtedato: 04.12.2023  
Varighet: 09.30 – 13.10

---

**Møteleder:** Jan Solli  
**Sekretær:** Audun Haugan

#### Faste medlemmer

##### **H/AP**

Jan Solli (leder)  
Thomas Bakkemo (nestleder)  
Silje Jakobsen

##### **SP, Frp, Krf og SV**

Tone Merete Rognmo  
Thorbjørn Fagermo

#### Varamedlemmer

1. Stig Aasnes
2. Birgitte Ophus
3. Fredrik Jakobsen
4. Ole Johan Rødvei

1. Helga Gåre
2. Evald Nordli

#### Fra utvalget møtte:

|                    |             |
|--------------------|-------------|
| Jan Solli          | Fast medlem |
| Thomas Bakkemo     | Fast medlem |
| Silje Jakobsen     | Fast medlem |
| Tone Merete Rognmo | Fast medlem |
| Thorbjørn Fagermo  | Fast medlem |

#### Forfall:

#### Fra Balsfjord kommune møtte:

Ordfører Laila Monica Johannessen

#### Fra KomRev NORD IKS møtte:

Revisor Ørjan Martnes.

#### Fra K-Sekretariatet IKS møtte:

Seniorrådgiver Audun Haugan

---

**Merknader til innkalling og sakliste:**

Innkalling og sakliste godkjent.

**Behandlede saker:**

Det ble innledningsvis holdt en kort opplæring om kontrollutvalgets ansvar og oppgaver før selve møtet tok til.

| <b>Saknr</b>   | <b>Tittel</b>   | <b>Unnt.<br/>off</b> |
|----------------|---|----------------------|
| <b>28/2022</b> | Godkjenning av protokollen fra møtet 25.09.2023   |                      |
| <b>29/2022</b> | Rapportering fra revisor - plan for revisjon av regnskapene for 2023 (revisjonsstrategi) – Balsfjord kommune            |                      |
| <b>30/2022</b> | Rapportering fra revisor - plan for revisjon av regnskapene for 2023 (revisjonsstrategi) – Balsfjord Kommunalteknikk KF |                      |
| <b>31/2022</b> | Rapportering fra revisor - forenklet etterlevelseskontroll for 2023 – risiko- og vesentlighetsvurdering                 |                      |
| <b>32/2023</b> | Ulovlighetsoppfølging i byggesaker - tilbakemelding   |                      |
| <b>33/2022</b> | Kontrollutvalgets møteplan for 2024   |                      |
| <b>34/2022</b> | Referatsaker  |                      |
| <b>35/2022</b> | Drøftingssaker (eventuelt)  |                      |

**Sak 28/2023**  
**GODKJENNING AV PROTOKOLLEN FRA MØTE 25.09.2023**

**Innstilling:**

Protokollen fra møte 25.09.2023 godkjennes.

**Behandling:**

Innstillingen enstemmig vedtatt.

**Vedtak:**

Protokollen fra møte 25.09.2023 godkjennes.

**Sak 29/2023**  
**RAPPORTERING FRA REVISOR - PLAN FOR REVISJON AV REGNSKAPENE FOR 2023 (REVISJONSSTRATEGI) – BALSFJORD KOMMUNE**

**Innstilling:**

Kontrollutvalget tar redegjørelsen til orientering.

**Behandling:**

Revisor Martnes redegjorde for planen for revisjon av regnskapene for 2023 for kommunen.

Innstillingen enstemmig vedtatt.

**Vedtak:**

Kontrollutvalget tar redegjørelsen til orientering.

**Sak 30/2023**  
**RAPPORTERING FRA REVISOR - PLAN FOR REVISJON AV REGNSKAPENE FOR 2023 (REVISJONSSTRATEGI) – BALSFJORD KOMMUNALTEKNIKK KF**

**Innstilling:**

Kontrollutvalget tar redegjørelsen til orientering.

**Behandling:**

Revisor Martnes redegjorde for planen for revisjon av regnskapene for 2023 for det kommunale foretaket.

Innstillingen enstemmig vedtatt.

**Vedtak:**

Kontrollutvalget tar redegjørelsen til orientering.

**Sak 31/2023****RAPPORTERING FRA REVISOR - FORENKLET ETTERLEVELSESKONTROLL FOR 2023 – RISIKO- OG VESENTLIGHETSVURDERING****Innstilling:**

Kontrollutvalget tar revisors redegjørelse til orientering.

**Behandling:**

Revisor Martnes redegjorde for risiko- og vesentlighetsvurderingen for 2023.

Innstillingen enstemmig vedtatt.

**Vedtak:**

Kontrollutvalget tar revisors redegjørelse til orientering.

**Sak 32/2023****ULOVLIGHETSOPPFØLGING I BYGGESAKER – TILBAKEMELDING****Innstilling:**

Kontrollutvalget tar rådmannens tilbakemelding til foreløpig orientering. Saken følges opp i senere møte i 2024.

**Behandling:**

Innstillingen enstemmig vedtatt.

**Vedtak:**

Kontrollutvalget tar rådmannens tilbakemelding til foreløpig orientering. Saken følges opp i senere møte i 2024.

**Sak 33/2023****KONTROLLUTVALGETS MØTEPLAN FOR 2024****Innstilling:**

Saken fremmes med åpen innstilling.

**Behandling:**

Møtedatoer for 2024 ble drøftet og det fremkom slikt felles forslag til vedtak:

*Møtedatoer for 2024 fastsettes til:*

- 13. februar,
- 14. mai,
- 24. september og
- 3. desember

Forslaget enstemmig vedtatt.

**Vedtak:**

Møtedatoer for 2024 fastsettes til:

- 13. februar,
- 14. mai,
- 24. september og
- 3. desember

*Utskrift av saksprotokoll sendt xx.12.2023 til:*

- Balsfjord kommune

**Sak 34/2023  
REFERATSAKER****Innstilling:**

Kontrollutvalget tar saken til orientering.

**Behandling:**

Referert:

**A. Henvendelse om medlemskap i Forum for kontroll og tilsyn**

- Brev fra FKT

**B. Kontrollutvalgskonferansen 2024**

– Utskrift av nettside

Det fremkom slikt felles forslag til vedtak:

1. *Det tegnes medlemskap i FKT. Kontrollutvalget vil evaluere videre medlemskap i slutten på 2024.*
2. *Det enkelte medlem stilles fritt til å melde seg på konferansen.*



Forslaget enstemmig vedtatt.

**Vedtak:**

1. Det tegnes medlemskap i FKT. Kontrollutvalget vil evaluere videre medlemskap i slutten på 2024.
2. Det enkelte medlem stilles fritt til å melde seg på konferansen.

**Sak 35/2023**

**DRØFTINGSSAKER (EVENTUELT)**

**Innstilling:**

Saken fremmes uten innstilling til vedtak.

**Behandling:**

Intet til behandling.



|   |                               |                                |                                       |
|---|-------------------------------|--------------------------------|---------------------------------------|
| <b>Utvalg:</b><br>Kontrollutvalget i Balsfjord<br>kommune | <b>Saksnummer:</b><br>02/2024 | <b>Møtedato:</b><br>13.02.2024 | <b>Saksbehandler:</b><br>Audun Haugan |
|---|-------------------------------|--------------------------------|---------------------------------------|

## **NY PLAN FOR FORVALTNINGSREVISJON OG EIERSKAPSKONTROLL – DRØFTING OG INNSPILL TIL MULIGE PROSJEKTER**

### **Innstilling til vedtak:**

1. Kontrollutvalget gir innspill til følgende aktuelle prosjekter for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll i planperioden:
  - a) .
  - b) .
  - c) .
  - d) .
  - e) .
2. Innspillene medtas og vurderes av sekretariatet opp mot øvrige kilder og aktuelle prosjekter i forslaget til plan.

### **Saken gjelder:**

Drøfting og innspill til mulige prosjekter for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll i planperioden

### **Vedlegg til saken:**

A: Trykte vedlegg:

B: Utrykte vedlegg:

### **Saksfremlegg**

#### **1. INNLEDNING**

I henhold til kommuneloven §§ 23-2, 22-3 og 23-4 plikter kontrollutvalget å få gjennomført kontroller av kommunen gjennom forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller.

Kontrollene skal ikke skje vilkårlig, men skal basere seg på en plan. Det er kontrollutvalget som skal foreslå planen, og denne skal sendes kommunestyret til endelig avgjørelse. Planen vil gjelde for kommunestyreperioden.

En endelig sak med forslag til plan vil bli lagt frem for kontrollutvalget i senere møte.

Formålet med denne saken er å åpne for erfaringer, drøftelser og innspill fra kontrollutvalget til aktuelle tema for forvaltningsrevisjon og selskap for eierskapskontroll.

Innspillene fra kontrollutvalget vil bli medtatt ved vurderingen av hvilken plan som endelig foreslås. I forhold til den endelige saken med forslag til plan vil sekretariatet basere sine vurderinger på flere kilder, herunder:

- Erfaringer og innspill fra revisorer, ordfører, kommunedirektør og gruppelederne i kommunestyret
- Sekretariatets erfaringer fra tidligere bistand til kontrollutvalget herunder av risikobildet i kommunen
- Tidligere gjennomførte forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller
- Kommunens tidligere analyse og plan for forvaltningsrevisjon for perioden 2020-2024
- Kommunens årsberetning/årsmelding for 2022

## 2. HVA ER FORVALTNINGSREVISJON OG EIERSKAPSKONTROLL - FORMÅL

Noe forenklet kan man si at **forvaltningsrevisjoner** er systematiske kontroller som foretas for å se om kommunen etterlever de krav og mål som stilles til kommunens virksomhet.

Kjerneområdet for forvaltningsrevisjon er virksomheten som drives av kommunens administrasjon. Kommuner kan imidlertid også drive virksomhet i andre former, f.eks. gjennom selskap, oppgavefelleskap og øvrige samarbeid. Også disse kan være gjenstand for forvaltningsrevisjon. Når det gjelder vertskommunesamarbeid er det kontrollutvalget i vertskommunen som skal føre kontroll med samarbeidet, jf. kommuneloven § 20-9.

Kommunene har ofte skilt ut virksomhet i selskap, som utfører oppgaver på vegne av kommunen, f.eks. i renovasjonsselskap, eiendomsselskap, eller arbeidsmarkedsbedrifter. Disse kan - som ovenfor sagt - være gjenstand for en forvaltningsrevisjon, men også for en eierskapskontroll. En **eierskapskontroll** er en kontroll av om selskapet drives i samsvar med gjeldende regler og anbefalinger for eierstyring av selskap, og/eller en kontroll av om selskapet drives i henhold til gjeldende kommunestyrevedtak.

**Formålet** med både forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller er å bidra til læring og sikre at innbyggerne får de tjenester de har krav på og at selskap ledes på den måte som er riktig og anbefalt. Videre kan slike kontroller bidra til en bedre og mer effektiv kommune – i vid forstand - og å gi kommunestyret informasjon om tilstanden på de enkelte forvaltningsområder.

## 3. HVEM UTFØRER REVISJON OG KONTROLL - HVOR MYE RESSURSER ER TIL RÅDIGHET?

Det er ikke kontrollutvalget som selv skal foreta kontrollene, men skal påse at de blir gjennomført. Både forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll vil utføres av KomRev Nord IKS som er kommunens valgte revisor.

Gjennom sin eierandel i revisjonsselskapet, har kommunen fått tildelt totalt **1070 timer** i perioden 2024-2028 til forvaltningsrevisjon og eierskapskontroller.

Ut fra erfaring vil timeantallet normalt innebære at det er rom for **3-4 prosjekter** i valgperioden av normal størrelse. Ytterligere prosjekter kan selvfølgelig gjennomføres, men det forutsetter at disse finansieres særskilt ut over det timeantall som er til rådighet gjennom deltakelsen i KomRev Nord IKS. Det endelige forslaget til plan vil imidlertid ta utgangspunkt i de ressurser som normalt er til rådighet.

Erfaring er at det i de fleste kommuner dukker opp uforutsette saker, eller forhold, som endrer risikobildet og som vil nødvendiggjøre at det anvendes ressurser til revisjon. Det er derfor viktig at planen også utformes med en viss fleksibilitet, slik at det tas høyde for uforutsette endringer i planperioden.

#### **4. HVORDAN VELGE UT FORVALTNINGSOMRÅDER OG SELSKAP?**

Kommunen har – som sagt ovenfor - ikke ressurser til å gjennomføre revisjoner og eierskapskontroller på alle virksomhetsområdene i kommunen, eller ovenfor alle selskap. Det er heller ikke en hensiktsmessig ressursbruk. Det skal derfor foretas en utvelgelse av områder og selskap for kontroll, som skal nedfelles i en plan.

Etter loven skal utvelgelsen av forvaltningsområder for revisjon, eller selskap for kontroll, skje etter **en vurdering av risiko og vesentlighet**. Sagt forenklet, ligger det i dette at utvelgelsen skal skje ut fra en vurdering av hvilke områder og selskap som man anser som de sentrale og viktige å kontrollere. I tillegg skal man vurdere om det er grunn til å tro at det foreligger risiko for feil ved forvaltningsutøvelsen.

Når det gjelder hva som er **vesentlig**, vil dette kunne vurderes både størrelsesmessig (kvantitativt) og hva som anses viktig for den enkelte bruker av tjenestene (kvalitativt).

Når det gjelder **utvelgelsen av selskap**, er det viktig å være klar over at kontrollutvalget – og revisor – ikke har innsynsrett i alle selskap. Kommuneloven § 23-6 sier at kontrollutvalgets og revisors innsynsrett er begrenset til:

- a) interkommunale selskaper etter IKS-loven
- b) interkommunale politiske råd
- c) kommunale oppgavefellesskap
- d) aksjeselskap der en kommune eller fylkeskommune alene eller sammen med andre kommuner, fylkeskommuner eller interkommunale selskaper direkte eller indirekte eier alle aksjer.

I praksis er begrensningen i bokstav d viktig, da statlig eller privat medeierskap utelukker innsynsrett, likegyldig av hvor stor den øvrige eierandelen er, jf. at kommunen(e) skal eie «alle aksjer».

#### **5. TIDLIGERE UTFØRTE REVISJONER/EIERSKAPSKONTROLLER - AKTUELLE SELSKAP OG VERTSKOMMUNESAMARBEID**

Sekretariatet finner det formålstjenlig å gi en oversikt over tidligere gjennomførte revisjoner og kontroller i kommunen og en oversikt over de selskap som kan være aktuelle.

Det er tidligere år gjennomført følgende forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller for kommunen:

|   |                    |
|---|--------------------|
| Offentlige anskaffelser   | 2004               |
| Iverksetting av politiske vedtak  | 2005               |
| Spesialundervisning   | 2006               |
| Økonomistyring  | 2007               |
| Barnevern   | 2008               |
| Forvaltning, drift og vedlikehold   | 2008               |
| Stormoen Øst  | 2009               |
| Kvalitet og ressursbruk, pleie og omsorg  | 2012               |
| Selvkost VAR  | 2013               |
| Psykisk helse, rus og rehabiliteringstilbudet                                   | 2014               |
| Offentlige anskaffelser   | 2016               |
| Offentlige anskaffelser   |                    |
| Balsfjord kommunalteknikk KF  | 2016               |
| Barneverntjenesten  | 2019               |
| Oppfølging av politiske vedtak  |                    |
| Malangseidet skole  | 2020               |
| Habilitet og mulige interessekonflikter ved utarbeidelse av overordnet planverk | 2021               |
| Enheten «Plan og Landbruk»  | 2021               |
| Balsfjord bo- og servicesenter  | (ikke ferdigstilt) |

Sekretariatet vil gjøre oppmerksom på at en tidligere revisjon ikke utelukker ny revisjon av området, dersom man mener det fortsatt er behov.

Kommunen har **eierandeler i følgende selskap** (ifølge note 5 til regnskapet for 2022):

| Selskapets navn                    | Balansekonto | Eierandel i selskapet | Balanseført verdi 31.12.2022 | Balanseført verdi 01.01.2022 |
|------------------------------------|--------------|-----------------------|------------------------------|------------------------------|
| Egenkapitaltilskudd KLP            | 22141500     |                       | 22 339 086                   | 20 996 950                   |
| Balsfjord næringssselskap          | 22138121     | 20 %                  | 66 000                       | 66 000                       |
| KomRev Nord egenkap                | 22168001     | 2,24 %                | 111 595                      | 111 595                      |
| Egenkapitalinnskudd K-sekr.        | 22168002     | 3 %                   | 21 684                       | 21 684                       |
| Aksjer i BASVO AS 100%             | 22168007     | 100 %                 | 1                            | 1                            |
| Bredbåndsfylket Troms              | 22168118     |                       | 16 000                       | 16 000                       |
| A/S ressurs 38 aksje (tidl. TRPRO) | 22175004     | 7 %                   | 1                            | 1                            |
| 1 andel Forbrukersam. Nor          | 22175113     |                       | 300                          | 300                          |
| St.nes Borettslag 1 innsk.         | 22175116     |                       | 190 000                      | 190 000                      |
| Troms Holding 1B-aksje             | 22175121     |                       | 1                            | 1                            |
| <b>Sum</b>                         |              |                       | <b>22 744 668</b>            | <b>21 402 532</b>            |

Det synes ikke som om oversikten i regnskapet er helt korrekt i forhold til navn på selskap, men ut fra oversikten er det følgende selskap som fremtrer aktuelle for eierskapskontroll:

|                               |  |
|-------------------------------|--|
| Kom Rev Nord IKS              |  |
| Bredbåndsfylket Troms AS      |  |
| K-Sekretariatet IKS           |  |
| Sandbukt AS                   |  |
| Ressurs Tromsø AS             |  |
| Balsfjord Næringsutvikling AS |  |
| Troms Holding AS              |  |
| Balsfjord Næringsutvikling AS |  |

De selskap, som kontrollutvalget og revisor har full innsynsrett i, er merket med grønt.

## 6. OPPSUMMERING

Kontrollutvalget drøfter i møtet mulige prosjekter og selskap til kommende plan på bakgrunn av det ovenstående og ut fra medlemmenes vurderinger og erfaringer. Eventuelle innspill medtas i den videre prosess, som også vil medta øvrige innspill og kilder.

Tromsø, den 6. februar 2024



Audun Haugan  
seniorrådgiver



|   |                               |                                |                                       |
|---|-------------------------------|--------------------------------|---------------------------------------|
| <b>Utvalg:</b><br>Kontrollutvalget i Balsfjord<br>kommune | <b>Saksnummer:</b><br>03/2024 | <b>Møtedato:</b><br>13.02.2024 | <b>Saksbehandler:</b><br>Audun Haugan |
|---|-------------------------------|--------------------------------|---------------------------------------|

## KONTROLLUTVALGETS ÅRSRAPPORT FOR 2023

### Innstilling til v e d t a k:

Kontrollutvalget rår kommunestyret å fatte slikt vedtak:

*Kontrollutvalgets årsrapport for 2023 tas til orientering.*

### Saken gjelder:

Kontrollutvalgets årsrapport for 2023.

### Vedlegg til saken:

- A: Trykte vedlegg:                      Kontrollutvalgets årsrapport for 2023 (sekretariatets forslag)
- B: Utrykte vedlegg:

### Saksutredning:

Kontrollutvalget skal etter kommunelovens § 23-5 rapportere om resultatet av sitt arbeid til kommunestyret. Dette skjer ved at enkeltsaker sendes løpende gjennom året til kommunestyret, og ved en oppsummering av aktiviteten i kontrollutvalget i det året som har gått (årsrapport).

Vedlagt følger sekretariatets forslag til kontrollutvalgets årsrapport for 2023. Utvalget drøfter og gjennomgår forslaget i møtet. Etter utvalgets behandling oversendes årsrapporten ordfører for framlegging i kommunestyret.

Tromsø, den 6. februar 2024

Audun Haugan  
seniorrådgiver



# **ÅRSRAPPORT 2023**

**Kontrollutvalget  
i  
Balsfjord kommune**



## 1. INNLEDNING

Kommuneloven og forskrift om kontrollutvalg og revisjon gir bestemmelser vedrørende internt tilsyn, kontroll og revisjon i kommuner og fylkeskommuner. Regelverket gir også nærmere bestemmelser om valg og sammensetning av kontrollutvalget, utvalgets ansvar og oppgaver, og om saksbehandling og sekretariat.

## 2. KONTROLLUTVALGETS FORMÅL OG SAMMENSETNING

### 2.1 Formål

Etter kommuneloven har kommunestyret det øverste tilsyn med den kommunale forvaltning, jf. § 22-1.

For å ivareta dette tilsynsansvaret velger kommunestyret selv et kontrollutvalg som skal "forestå det løpende tilsyn med den kommunale forvaltning på sine vegne", jf. § 23-1.

### 2.2 Valg - sammensetning

Kontrollutvalget skal ikke tillegges andre oppgaver enn det som knytter seg til kontroll- og tilsynsfunksjonen. Det vil si at kontrollutvalget ikke skal delta i den aktive politiske beslutningsprosessen. Det er et krav at kontrollutvalgets medlemmer skal være uavhengig i forhold til forvaltningen av kommunen, både i forhold til politiske organer og administrasjonen, og det er derfor gitt strenge valgbarhetsregler. I praksis er det kun kommunestyrerepresentanter som ikke blir tillagt andre politiske oppgaver, som kan inneha vervet, samt valgte personer utenom de folkevalgte.

Minst ett av medlemmene av kontrollutvalget skal velges blant kommunestyrets medlemmer.

Kontrollutvalget har frem til kommunestyret møte bestått av:

#### Medlemmer

Roald Wikran (leder)

Tone Merethe Rognmo (nestleder)

Svein Olav Pedersen

Jan Solli

Maren Gåre Bakkevoll \*

#### Varamedlemmer

##### Gruppering SP/RØDT:

1. Oddvar Mikal Sommervik-Olavsén

2. Jarle Gunnar Stensland

3. Marit Gåre

##### Gruppering AP/H:

1. Kjell Atle Alvestad

2. Arne Hugo Hansen

Etter konstituerende møte, har kontrollutvalget bestått av:

**Medlemmer**

**Varamedlemmer**

**H/AP**

Jan Solli (leder)  
Thomas Bakkemo (nestleder)  
Silje Jakobsen

Stig Aasnes  
Birgitte Ophus  
Fredrik Jakobsen  
Ole Johan Rødvei

**SP, FRP, KRF OG SV**

Tone Merete Rognum  
Thorbjørn Fagermo

. Helga Gåre  
. Evald Nordli

\* Medlem av kommunestyret

**3. SAKSBEHANDLINGEN I KONTROLLUTVALGET**

Utvalget har truffet sine vedtak i møter. Det er skrevet protokoll fra møtene. Utskrift av møteprotokollene er sendt utvalgets medlemmer og oppdragsansvarlige revisorer, samt at protokollene publiseres på kommunens hjemmeside.

Tidspunkt for møtene er blitt fastsatt av utvalget selv, og møtene har blitt holdt for åpne dører. Innkalling til møtene har vært sendt ordfører, rådmannen og oppdragsansvarlige revisorer, og inneholdt en oversikt over de sakene som skulle behandles samt saksdokumentene.

K-Sekretariatet IKS har i 2023 sørget for saksutredning og øvrig sekretariatsbistand.

**4. KONTROLLUTVALGETS ARBEID I 2023**

**4.1 Generelt om kontrollutvalgets oppgaver**

Kontrollutvalget skal som nevnt ovenfor forestå det løpende tilsyn med den kommunale forvaltning (inkludert selskaper) på vegne av kommunestyret. Kontrollutvalgets oppgaver fremgår av lov, forskrift eller kommunens egne retningslinjer.

Kommunelovens § 23-2 er en sentral bestemmelse som sier at:

*Kontrollutvalget skal påse at*

- a) *kommunens eller fylkeskommunens regnskaper blir revidert på en betryggende måte*
- b) *det føres kontroll med at den økonomiske forvaltningen foregår i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak*
- c) *det utføres forvaltningsrevisjon av kommunens eller fylkeskommunens virksomhet, og av selskaper kommunen eller fylkeskommunen har eierinteresser i*
- d) *det føres kontroll med forvaltningen av kommunens eller fylkeskommunens eierinteresser i selskaper mv. (eierskapskontroll)*
- e) *vedtak som kommunestyret eller fylkestinget treffer ved behandlingen av revisjonsrapporter, blir fulgt opp.*

Kontrollutvalget skal videre:

- ✓ Vedta planer for utvalgets virksomhet og planer for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll.
- ✓ Gjennomføre risiko - og vesentlighetsvurdering som grunnlag for valg av mulige forvaltningsrevisjonsprosjekter i perioden.
- ✓ Avgi uttalelse til årsregnskapet og årsberetningen.
- ✓ Følge opp merknader fra revisor (i nummererte brev, eller i årsregnskapet).
- ✓ Behandle resultatet fra revisors etterlevelseskontroll.
- ✓ Rapportere resultatene av sin virksomhet til kommunestyret.
- ✓ Følge opp kommunestyrets vedtak i saker som er rapportert.
- ✓ Utarbeide budsjett for kommunens tilsyn og kontrollarbeid.

I tillegg kan kontrollutvalget ta opp andre saker ut fra sitt mandat for kontroll og tilsyn.

#### **4.2 Aktiviteter gjennom året**

Kontrollutvalget har i 2023 hatt 4 møter. Møtene har vært lagt til rådhuset. Utvalget har behandlet 35 saker.

Utvalget er gjennom året blitt holdt underrettet om revisjonens virksomhet, og har ført tilsyn med at revisjonsarbeidet har foregått i samsvar med gjeldende forskrift og andre bestemmelser.

Representanter fra Balsfjord kommunes administrative ledelse har møtt i kontrollutvalget ved for å gi orientering til utvalget.

#### **4.3 Forhold behandlet i 2022**

De forhold som er behandlet kan oppsummeres som følger:

##### ***Regnskapsrevisjon:***

Kontrollutvalgets har flere oppgaver knyttet til regnskapsrevisjonen. Den mest sentrale er det såkalte «på-se» ansvaret overfor kommunens revisor. Det betyr at kontrollutvalget blant annet skal påse at kommunes regnskaper blir revidert på en betryggende måte. Det er kommunens regnskapsrevisor KomRev NORD IKS som utfører revisjonen og gjennomfører andre revisjonshandlinger, herunder utsteder revisjonsberetninger. Kontrollutvalgets «på-se» ansvar ivaretas gjennom en rekke løpende orienteringer og tilbakemeldinger fra revisor gjennom året.

- ✓ *Balsfjord kommunes årsberetning og årsregnskap for 2022*

Kontrollutvalget har avgitt uttalelse til kommunens årsberetning og årsregnskap for 2022.

✓ *Balsfjord kommunalteknikk KFs årsberetning og årsregnskap for 2022*

Kontrollutvalget har avgitt uttalelse til foretakets årsberetning og årsregnskap for 2022.

✓ *Rapporteringer fra revisor*

Revisjonen har orientert kontrollutvalget om revisjonsstrategien for revisjonen av årsregnskapene til foretaket og kommunen.

✓ *Forenklet etterlevelseskontroll med kommunens økonomiforvaltning*

Kontrollen utføres av revisor og er en kontroll av økonomiforvaltningen i forlengelsen av den finansielle revisjonen, og skal som utgangspunkt rette seg mot de delene av økonomiforvaltningen som revisor ikke har gjennomgått ved sin finansielle revisjon.

Revisor har avgitt en skriftlig uttalelse til etterlevelseskontrollen for årsregnskapet 2022.

Revisor har kontrollert etterlevelse av reglene om etterberegning av brukerbetaling på sykehjem. Revisor avdekket ikke noe som ga grunn til å rapportere manglende etterlevelse til kontrollutvalget.

Revisor har også rapportert om strategien for forenklet etterlevelseskontroll for 2023.

*Nummererte revisjonsbrev:*

Ifølge kommunelovens § 24-7 påhviler det revisor en informasjonsplikt for en rekke forhold overfor kontrollutvalget. Rapporteringen skal skje skriftlig i form av fortløpende nummererte brev, med kopi til kommunedirektøren. Kontrollutvalget har i henhold til kontrollutvalg- og revisjonsforskriftens § 3 en plikt til å påse at skriftlige påpekninger fra revisor blir fulgt opp.

Det har ikke blitt utstedt nummererte brev i 2023.

***Forvaltningsrevisjon:***

Forvaltningsrevisjon er systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets vedtak og forutsetninger. I valgperioden skal kontrollutvalget sørge for at det blir gjennomført forvaltningsrevisjon av utvalgte deler av kommunens eller fylkeskommunens virksomhet, og av utvalgte selskaper kommunen eller fylkeskommunen har eierinteresser i. Forvaltningsrevisjon utføres av KomRev NORD IKS etter bestilling fra kontrollutvalget. Hvilke saker som skal blir gjenstand for en forvaltningsrevisjon bestemmes av kommunestyret eller av kontrollutvalget selv etter særskilt delegasjonsfullmakt.

Kontrollutvalget har i 2023 bestilt et forvaltningsrevisjonsprosjekt rettet mot eldreomsogen i kommunen. Prosjektet skal søke å besvare følgende hovedspørsmål:

1. *Har Balsfjord kommune dokumenterte rutiner og systemer som skal bidra til å sikre at kvaliteten på tjenestene ved Balsfjord Bo- og servicesenter er i samsvar med krav i regelverk, anbefalinger og retningslinjer?*

2. *Hvordan har ressursbruken ved Balsfjord Bo- og servicesenter utviklet seg de siste fire årene? Hva er årsakene til eventuelt merforbruk?*
3. *Har Balsfjord kommune etablert rutiner og retningslinjer for å sikre økonomistyring i henhold til gjeldende regelverk ved Balsfjord Bo- og servicesenter?*
4. *Etterleves systemer, rutiner og retningslinjer for økonomistyringen ved Balsfjord Bo- og servicesenter?*

Rapport fra revisjonen er ventet til behandling i starten av 2024.

### ***Eierskapskontroll:***

Kontrollutvalget skal også påse at det føres kontroll med forvaltningen av kommunens eller fylkeskommunens eierinteresser i selskaper mv. Hvilke selskaper som skal undergis slik kontroll fastsettes av kommunestyret etter innstilling fra kontrollutvalget. På samme måte som ved forvaltningsrevisjoner er det forvaltningsrevisor i KomRev NORD som utfører eierskapskontrollene på bestilling og oppdrag fra kontrollutvalget. Det er ikke besluttet at det skal foretas eierskapskontroller i inneværende periode.

- ✓ *Kontrollutvalgets tilsyn - innhenting av innkallinger til og protokoller fra generalforsamlinger/representantskapsmøter i de selskap som er underlagt selskapskontroll.*

I forbindelse med selskapskontrollen har kontrollutvalget iht. kommunelovens bestemmelse rett til å være tilstede på representantskapsmøter og generalforsamlinger i interkommunale selskaper og aksjeselskaper der Balsfjord kommune alene eller sammen med andre kommuner eller fylkeskommuner eier alle aksjene. Kontrollutvalget har valgt ut Sandbukt AS for slik deltakelse.

### ***Andre saker:***

I kontrollutvalget skilles det mellom oppgaver som kontrollutvalget *skal* gjøre og *kan* gjøre. Utover de oppgaver som er hjemlet i lov og forskrift kan kontrollutvalget behandle «andre saker» som faller inn under kontroll og tilsynsfunksjonen. Dette er ikke en vedtakskontroll, og utvalget tar heller ikke stilling i enkeltsaker. Kontrollutvalgets rolle ligger her i å avdekke mulige kritikkverdige forhold som eventuelt kan meddeles særskilt til kommunestyret. Grunnlaget for å iverksette undersøkelser i «andre saker» kan komme fra utvalget selv, media eller fra henvendelser direkte og eksterne tips.

### ***Orienteringer/andre saker (gjengis stikkordsmessig):***

- ✓ Budsjetttramme 2023 for kontrollutvalgets virksomhet
- ✓ Oppdragsansvarlig regnskapsrevisors uavhengighetserklæring
- ✓ Oppdragsansvarlig forvaltningsrevisors uavhengighetserklæring
- ✓ Orientering om tilfluktsrom
- ✓ Praksis ved anskaffelser
- ✓ Ulovlighetsoppfølging i byggesaker

Storsteinnes, den 13. februar 2024

Jan Solli  
leder



|   |                               |                                |                                       |
|---|-------------------------------|--------------------------------|---------------------------------------|
| <b>Utvalg:</b><br>Kontrollutvalget i Balsfjord<br>kommune | <b>Saksnummer:</b><br>04/2024 | <b>Møtedato:</b><br>13.02.2024 | <b>Saksbehandler:</b><br>Audun Haugan |
|---|-------------------------------|--------------------------------|---------------------------------------|

## KONTROLLUTVALGETS ÅRSPLAN FOR 2024

### Innstilling til v e d t a k:

Kontrollutvalget godkjenner det fremlagte utkastet til årsplan for 2024.

### Saken gjelder:

Utarbeidelse av årsplan 2024 for kontrollutvalget.

### Vedlegg til saken:

A: Trykte vedlegg: Forslag til årsplan 2024

B: Utrykte vedlegg:

### Saksutredning:

K-Sekretariatet legger fram utkast til *Årsplan 2024* for utvalget, jf. vedlegg. Det vil være naturlig at utvalget selv ser nærmere på planen.

Nedenfor følger litt utfyllende informasjon tilknyttet noen av punktene:

#### Punkt 5.3 Eierskapskontroller

Det tidligere kontrollutvalget har deltatt på generalforsamlingene i Sandbukt AS. Kontrollutvalget må drøfte om praksisen skal videreføres.

Kontrollutvalget gjennomgår årsplanen for 2024 i møtet og drøfter eventuelle tilføyelser.

Tromsø, den 6. februar 2024

Audun Haugan  
seniorrådgiver



## ÅRSPLAN 2024

### 1. MØTEPLAN

Kontrollutvalgets møteplan er fastsatt som følger:

- 13. februar,
- 14. mai,
- 24. september og
- 3. desember

Møtestart for alle møtene er satt til kl. 09.30.

### 2. OVERSIKT OVER ÅRSBERETNINGER OG ÅRSREGNSKAP SOM SKAL BEHANDLES AV KONTROLLUTVALGET.

Følgende årsberetninger og årsregnskap skal fremlegges til behandling i kontrollutvalget:

- *Balsfjord kommunes årsberetning og årsregnskap*
- *Balsfjord kommunalteknikk KFs årsberetning og årsregnskap*

### 3. OVERSIKT OVER ORGANER OG SELSKAP UNDERLAGT KONTROLLUTVALGET

Følgende enheter er underlagt kontrollutvalgets innsynsrett og alminnelige kontrollmandat:

- Balsfjord kommune
- Aksjeselskaper, interkommunale selskaper og enheter etter kommuneloven § 23-6
- Vetskommunesamarbeid hvor Balsfjord kommune er vertskommune

K-Sekretariatet IKS er sekretariat for kontrollutvalget og er underlagt kontrollutvalgets instruksjonsmyndighet. Sekretariatet saksforbereder sakene for kontrollutvalget og skal løpende legge frem for kontrollutvalget all viktig korrespondanse fra kommunestyret, revisjonen, administrasjonen, mv.

### 4. VEDTATTE PLANER AV BETYDNING FOR KONTROLLUTVALGETS VIRKSOMHET

Plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll ble behandlet av kontrollutvalget 25. mai 2020 og av kommunestyret 10. juni 2020. Følgende vedtak ble fattet:





## KONTROLLUTVALGET I BALSFJORD KOMMUNE

---

1. *Kommunestyret vedtar følgende plan for forvaltningsrevisjon for perioden 2020 til 2024:*
  - a) *Oppfølging av politiske vedtak – Malangseidet skole*
  - b) *Enheten plan og utvikling*
  - c) *Pleie og omsorg, Balsfjord sykehjem*
  - d) *Elevenes psykososiale arbeidsmiljø i skolene*
  - e) *Balsfjord kommunalteknikk KF, selvkosttjenestene*
2. *Kommunestyret kan ikke se at det – ut fra en risiko og vesentlighetsvurdering – er hensiktsmessig å foreta eierskapskontroll i perioden 2020-2024 i de selskaper kommunen har eierandeler i og som kan være gjenstand for kontroll.*

### 5. VIRKSOMHETEN FOR DE ENKELTE KONTROLLOMRÅDER

Kontrollutvalgets ansvarsområder er beskrevet i kommunelovens kap. 23 og i forskrift om kontrollutvalg og revisjon.

#### 5.1 Revisjonens virksomhet

Balsfjord kommunes valgte revisor er KomRev Nord IKS. KomRev Nord IKS utfører regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og eierskapskontroller for kommunen.

Kontrollutvalget skal holde seg løpende orientert om revisjonsarbeidet og påse at:

- kommunens eller fylkeskommunens årsregnskaper blir revidert på en betryggende måte
- føre kontroll med at den økonomiske forvaltningen foregår i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak
- regnskapsrevisjonen utføres i samsvar med lov, forskrift og kontrollutvalgets instruksjer og avtaler med revisor
- regnskapsrevisjonen blir utført av revisorer som oppfyller kravene i forskrift om kontrollutvalg og revisjon kapittel 2 og 3.

Kontrollutvalget skal påse at regnskapsrevisorens påpekinger etter kommuneloven § 24-7 til § 24-9 blir rettet eller fulgt opp (nummererte brev, merknader til årsregnskapet, forenklet etterlevelseskontroll m.v.). Hvis påpekingene ikke blir rettet eller fulgt opp, skal kontrollutvalget rapportere dette til kommunestyret.

Kontrollutvalget skal videre behandle risiko- og vesentlighetsvurdering for forenklet etterlevelseskontroll og motta rapport fra kontrollen for 2023 til behandling.

#### 5.2 Forvaltningsrevisjoner

Kontrollutvalget skal la utføre forvaltningsrevisjoner med utgangspunkt i plan for eierskapskontroll.



## KONTROLLUTVALGET I BALSFJORD KOMMUNE

---

Kontrollutvalget skal motta samtlige prosjekter til behandling i utvalget. Resultatene fra revisjonsprosjektene rapporteres til kommunestyret, og kontrollutvalget følger opp kommunestyrets vedtak. Kontrollutvalget rapporterer senere tilbake til kommunestyret om hvordan vedtakene har blitt fulgt opp. Kontrollutvalget skal følge opp følgende forvaltningsrevisjonsprosjekter i 2024:

- Forvaltningsrevisjon av tjenestekvalitet, ressursbruk og økonomistyring ved Balsfjord Bo- og servicesenter

Kontrollutvalget skal i løpet av 2024 vedta forslag til ny plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll.

### **5.3 Eierskapskontroller**

Kommunestyret har besluttet at det– ut fra en risiko og vesentlighetsvurdering – ikke er hensiktsmessig å foreta eierskapskontroll i perioden 2020-2024 i de selskap kommunen har eierandeler i og som kan være gjenstand for kontroll.

Kontrollutvalget skal delta på generalforsamlingen i Sandbukta AS.

Kontrollutvalget skal i løpet av 2024 vedta forslag til ny plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll.

### **5.4 Kontroll med økonomiforvaltningen.**

Kontrollutvalget skal i løpet av 2024 behandle sak med strategi, eventuelt plan, for å føre kontroll med at den økonomiske forvaltningen foregår i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak.

### **5.5 Øvrige oppgaver**

Kontrollutvalget skal ellers:

- utarbeide forslag til budsjett for kontrollarbeidet i kommunen
- avgi uttalelse til kommunestyret om årsregnskapene og årsberetningen
- avgi årsrapport til kommunestyret om utvalgets egen virksomhet.
- behandle uavhengighetserklæringer fra oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor og oppdragsansvarlig regnskapsrevisor
- følge opp øvrige saker ut fra kontrollutvalget mandat av eget tiltak, eller etter henvendelser

Storsteinnes, den 13. februar 2024

Jan Solli  
leder



|   |                               |                                |                                       |
|---|-------------------------------|--------------------------------|---------------------------------------|
| <b>Utvalg:</b><br>Kontrollutvalget i Balsfjord<br>kommune | <b>Saksnummer:</b><br>05/2024 | <b>Møtedato:</b><br>13.02.2024 | <b>Saksbehandler:</b><br>Audun Haugan |
|---|-------------------------------|--------------------------------|---------------------------------------|

## VURDERING AV UAVHENGIGHET – OPPDRAGSANSVARLIG FORVALTNINGSREVISOR

### Innstilling til v e d t a k:

Kontrollutvalget tar oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor Astrid Indrebøs vurdering av egen uavhengighet til orientering.

### Saken gjelder:

Behandling av uavhengighetserklæring fra oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor i KomRev  
NORD.

### Vedlegg til saken:

A: Trykte vedlegg:

- Uavhengighetserklæring fra oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor Astrid Indrebø  
– datert 02.01.2024.

B: Utrykte vedlegg:

### Saksutredning:

I forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 10 fremgår følgende:

*Det skal utpekes en oppdragsansvarlig revisor for hvert regnskapsrevisjonsoppdrag,  
hvert forvaltningsrevisjonsoppdrag og hvert oppdrag om eierskapskontroll.*

Etter kommunelovens § 24-4 skal revisor være uavhengig og ha godandel.

Det er gitt nærmere bestemmelser om dette i forskrift om kontrollutvalget og revisjon §§ 16-  
18. Det må etter bestemmelsene ikke foreligge særegne forhold, eller forekomme at revisor har

en slik tilknytning til oppdraget, dets ansatte eller tillitsmenn, som gjør at revisors uavhengighet og objektivitet svekkes.

Revisor skal til enhver tid vurdere sin uavhengighet, men det er i forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 19, 2.ledd bestemt at revisor også skal avgi en egenerklæring om sin uavhengighet til kontrollutvalget. Det sies her:

*Oppdragsansvarlig revisor skal hvert år, og ellers ved behov, gi en skriftlig egenvurdering av sin uavhengighet til kontrollutvalget.*

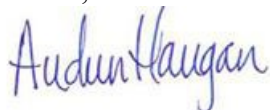
Uavhengighet og objektivitet er grunnleggende for at revisor skal kunne utøve sin funksjon. Revisor må derfor selv identifisere forhold som kan medføre en risiko i forhold til uavhengighet og objektivitet. Dersom det oppstår tilfeller der det stilles spørsmål knyttet til uavhengigheten, skal den oppdragsansvarlige revisoren gi melding om dette til kontrollutvalget. I slike tilfeller vil det være rimelig at revisor avgir en ny egenvurdering.

Selv om kravet bare gjelder den oppdragsansvarlige revisoren, antas det at samtlige revisorer på oppdraget gir en tilsvarende vurdering til den oppdragsansvarlige revisoren i forhold til den enkelte sitt arbeidsområde. Forholdet forutsettes å bli dekket av revisors internkontroll.

Vedlagt følger oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor Astrid Indrebø sine vurderinger av egen uavhengighet. Uavhengighetserklæringene viser hvilke vurderinger som skal gjøres, og hennes/hans vurderinger i forhold til de enkelte punktene. Som det fremgår av erklæringen fungerer hun som oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor i Knut Teppan Viks fravær.

Etter K-Sekretariatets syn er det ikke noe i vedlagte vurdering som tilsier at Indrebø ikke skal være i stand til å utføre revisjonsarbeidet overfor Balsfjord kommune på en objektiv og forsvarlig måte.

Tromsø, den 6. februar 2024



Audun Haugan  
seniorrådgiver

Til  
Kontrollutvalget i Balsfjord kommune

**Deres ref:**      **Vår ref:**      **Saksbehandler:**      **Telefon:**      **Dato:**  
Astrid Indrebø                77 60 05 09      2.1.2024  
ai@komrevnord.no                95 14 27 65

## Vurdering av oppdragsansvarlig forvaltningsrevisors uavhengighet overfor Balsfjord kommune og Balsfjord Kommunalteknikk KF

### Innledning

Ifølge kommuneloven § 24-4 skal revisor være uavhengig og ha godandel. Nærmere krav til revisors uavhengighet ogandel følger av forskrift om kontrollutvalg og revisjon §§ 16-19.

Kravene til uavhengighet og objektivitet gjelder for alle som utfører revisjon for kommunen, herunder regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll. Dette omfatter både oppdragsansvarlig revisor, medarbeidere på oppdraget og eventuelt andre som er engasjert på oppdraget.

KomRev NORD IKS har et kvalitetskontrollsystem i samsvar med internasjonal standard for kvalitetskontroll (ISQM 1). Kvalitetskontrollsystemet omfatter dokumenterte retningslinjer og rutiner for etterlevelse av etiske krav, faglige standarder og krav i gjeldende lovgivning og annen regulering. Som en del av kvalitetskontrollsystemet har vi rutiner for å følge opp og sikre at revisjonsteamet har tilstrekkelig uavhengighet.

Ifølge kontrollutvalgs- og revisjonsforskriften § 19 skal oppdragsansvarlig revisor hvert år, og ellers ved behov, gi en skriftlig egenvurdering av sin uavhengighet til kontrollutvalget. Denne egenvurderingen følger nedenfor.

### Oppdragsansvarlig forvaltningsrevisors vurdering av uavhengighet

|   |   |
|---|---|
| Forskriftskrav                                    | Oppdragsansvarlig revisors egenvurdering  |
| Overordnet krav til uavhengighet (§ 16)           | Undertegnede bekrefter at det ikke foreligger spesielle forhold som er egnet til å svekke tilliten til revisors uavhengighet og objektivitet.   |
| Tilknytning til den reviderte virksomheten (§ 17) | Undertegnede har ikke selv eller nærstående som har en slik tilknytning til den reviderte eller kontrollerte virksomheten eller virksomhetens ansatte eller tillitsmenn at den er egnet til å svekke revisorens uavhengighet og objektivitet. |
| Stillinger i kommunen (§ 18 a)                    | Undertegnede har ikke stillinger eller verv i kommunen eller foretaket.   |
| Stillinger i virksomhet (§ 18 b)                  | Undertegnede har ikke andre stillinger i en virksomhet som kommunen deltar i eller er eier av, utover at KomRev NORD IKS utfører revisjon og er organisert som et interkommunalt selskap.   |

| Forskriftskrav  | Oppdragsansvarlig revisors egenvurdering   |
|---|--|
| Medlem av styrende organer (§ 18 c)                                   | Undertegnede er ikke medlem av styrende organer i virksomhet som kommunen deltar i eller er eier av, utover at KomRev NORD IKS utfører revisjon og er organisert som et interkommunalt selskap.  |
| Deltakelse eller funksjoner i annen virksomhet (§ 18 d)               | Undertegnede deltar ikke i, eller har funksjoner i en annen virksomhet, som kan medføre at revisors interesser kommer i konflikt med interessene til kommunen, foretaket eller på annen måte er egnet til å svekke tilliten til revisor.   |
| Rådgivning eller andre tjenester (§ 18 e)                             | <p>Før slike tjenester gjør undertegnede en vurdering av rådgivningens eller tjenestens art med hensyn til revisors uavhengighet og objektivitet. Dersom vurderingen konkluderer med at utøvelse av slik tjeneste kommer i konflikt med kontrollutvalgs- og revisjonsforskriften § 18 e, utfører vi ikke tjenesten. Revisor vurderer hvert enkelt tilfelle særskilt.</p> <p>Revisor besvarer løpende spørsmål/henvendelser som er å betrakte som veiledning og bistand og ikke revisjon. Undertegnede er bevisst på at også slik veiledning må skje med varsomhet og på en måte som ikke binder opp revisors senere revisjons- og kontrollvurderinger.</p> <p>Undertegnede har ikke ytet rådgivnings- eller andre tjenester overfor Balsfjord kommune eller Balsfjord Kommunalteknikk KF som kommer i konflikt med denne bestemmelsen.</p> |
| Tjenester under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver (§ 18 f) | Undertegnede har ikke ytet tjenester overfor Balsfjord kommune eller Balsfjord Kommunalteknikk KF som hører inn under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver.  |
| Fullmektig for den revisjonspliktige (§ 18 g)                         | Undertegnede opptre ikke som fullmektig for Balsfjord kommune eller Balsfjord Kommunalteknikk KF.  |

Tromsø, 2.1.2024

Astrid Indrebø

Oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor  
KomRev NORD IKS



|   |                               |                                |                                       |
|---|-------------------------------|--------------------------------|---------------------------------------|
| <b>Utvalg:</b><br>Kontrollutvalget i Balsfjord<br>kommune | <b>Saksnummer:</b><br>06/2024 | <b>Møtedato:</b><br>07.02.2024 | <b>Saksbehandler:</b><br>Audun Haugan |
|---|-------------------------------|--------------------------------|---------------------------------------|

## ENGASJEMENTSBREV FRA KOMREV NORD IKS

### Innstilling til v e d t a k:

Kontrollutvalget gir sin tilslutning til engasjementsbrev av 23.10.2024 fra KomRev NORD med de merknader og presiseringer som fremkommer i dette saksfremlegg.

### Saken gjelder:

Behandling av engasjementsbrev.

### Vedlegg til saken:

A: Trykte vedlegg:

- Engasjementsbrev av 23.10.2024 fra KomRev NORD

B: Referanser:

### Saksutredning:

#### 1. BAKGRUNN FOR SAKEN

Lokalstyret skal være gjenstand for revisjon og i kommunal sektor vil kontrollutvalget ha et ansvar for å påse at revisor utfører sitt oppdrag på en betryggende måte, se kommunelovens § 23-2, 1. ledd, bokstav a. Dette er også kalt kontrollutvalget påseansvar ovenfor revisor.

Lovens krav er at revisjonen skal skje på en «betryggende måte». Med dette menes at revisjonen skjer i henhold til lov, forskrifter og revisjonsstandarder, som alle setter krav til hvordan revisor skal utføre sine oppgaver. I tillegg kommer det å påse at eventuelle forhold nevnt i revisors engasjementsbrev følges opp.

Formålet med et engasjementsbrev er å klargjøre vilkårene for oppdraget og kommunisere dette med lokalstyret. Brevet vil fungere som en avtale og vil bidra til å sikre en felles forståelse for arbeidsoppgaver og ansvarsdeling mellom lokalstyret og revisor. Engasjementsbrevet kan ikke innsnevre revisjonens pålagte oppgaver i forhold til lov, forskrift og standarder, men avtalen kan gå ut over de forhold som er løst i regelverk og standarder. Det kan følgelig avtales tilleggsoppgaver og gis nærmere informasjon om oppgavene, det kan avtales hvordan det skal rapporteres, m.m.. I engasjementsbrevet er det bl.a. et naturlig sted å ta opp og beskrive hvordan kommunikasjonen skal foregå, enten det er ved muntlige presentasjoner i kontrollutvalgets møter, rapporter eller brev til kontrollutvalget.

Etter revisjonsstandarden ISA 210 punkt 10 skal revisor avgi et engasjementsbrev, som minimum skal omtale:

- Målet med og omfanget av revisjonen av regnskapet
- Revisors oppgaver og plikter
- Ledelsens ansvar
- Identifisering av det gjeldende rammeverket for finansiell rapportering for utarbeidelsen av regnskapet
- Henvisning til den forventede formen på og innholdet i eventuelle uttalelser som skal avgis av revisor, og
- En erklæring om at det kan foreligge omstendigheter hvor en uttalelse kan avvike fra forventet form og innhold.

I kommunal sektor vil valgperioden være et naturlig intervall for utsendelse av engasjementsbrev, dersom det ikke skjer endringer eller utskiftninger i perioden. Engasjementsbrevet for revisjon av kommuner sendes kontrollutvalget. Dette er i tråd med anbefaling fra FKT<sup>i</sup> og NKRF<sup>ii</sup>.

## 2. UTFØRELSE AV KONTROLLUTVALGETS PÅSE-ANSVAR

Engasjementsbrevet er en del av kontrollutvalgets påseansvar overfor revisor. I Forum for Kontroll og Tilsyns veileder for kontrollutvalgets påseansvar overfor regnskapsrevisor presenteres forhold og momenter som kontrollutvalget kan vurdere i forbindelse med påseansvaret. Veilederen presenterer påse-ansvaret i tre faser:

### Påse at regnskapet blir revidert på en betryggende måte

- Kvalifikasjonskrav
- Vandel
- Uavhengighet
- Kvalitetskontrollsystemet i revisjonsforetaket

### Holde seg løpende orientert om revisjonsarbeidet

Orientering i hht. fasene i revisjonsarbeidet

- Planleggingsfasen
- Interimsfasen
- Årsoppgjørfasen
- Etterlevelseskontroll

### Påse at revisjonsarbeidet foregår i samsvar med

- lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk?
- kontrakt, avtaler og instruks

<sup>i</sup> Forum for Kontroll og Tilsyn

<sup>ii</sup> Norges Kommunerevisorforbund



Engasjementsbrevet er en del av den siste fasen, men innholdet i engasjementsbrevet er relatert til flere faser i ivaretagelsen av påseansvaret overfor regnskapsrevisor.

### 3. ENGASJEMENTSBREV FRA KOMREV NORD

Lokalstyrets valgte revisor er KomRev Nord IKS og vedlagt ligger engasjementsbrev datert 08.01.2024 fra KomRev NORD IKS.

### 4. SEKRETARIATETS VURDERING AV ENGASJEMENTSBREVET

Sekretariatet har i tillegg til FKTs veileder for kontrollutvalgets påse-ansvar, sett nærmere på anbefalinger som NKRF har gitt i informasjonsskriv 5/2023 sendt NKRFs medlemmer.

Sekretariatet har gjennomgått engasjementsbrevet og finner grunn til å kommentere og presisere noen av punktene som nevnes.

Kommentarene knytter seg til **engasjementsbrevets punkt 5 «Rapportering og dialog»**.

#### Rapportering fra forvaltningsrevisor.

Innledningsvis i punkt 5 i tredje avsnitt på side 5, sies det:

*Revisjonen rapporterer forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller til kontrollutvalget i egne rapporter.*

Det har vært praksis at revisor - undervegs i revisjonsarbeidet - orienterer kontrollutvalget skriftlig i form av et notat om status i prosjektarbeidet, eller dersom prosjektarbeidet er forsinket, eller at det er andre forhold som tilsier justeringer i prosjektet. Dette skjer ofte etter dialog med oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor. Sekretariatet legger til grunn at praksisen fortsetter.

#### Rapportering fra regnskapsrevisor

Følgende er beskrevet i punktets fjerde avsnitt:

*Regnskapsrevisjonen rapporteres slik til kontrollutvalget:*

- 1. Presentasjon av revisjonsstrategi på høsten for nytt revisjonsår*
- 2. Oppsummering av årets revisjon og revisjonsresultater ved interim og avslutning av revisjonen*
- 3. Revisjonsberetning*
- 4. Nummererte brev (se nedenfor)*
- 5. Risiko og vesentlighetsvurdering, samt skriftlig uttalelse om resultat av forenklet etterlevelseskontroll*

*Vi legger vekt på å ha en god dialog med kontrollutvalget.*

Punktene 3, 4 og 5 (skriftlig uttalelse) vil skje i form av skriftlige rapporteringer til utvalget.

Punkt 1, 2 og risiko- og vesentlighetsvurderingen i punkt 5, vil normalt skje muntlig med tilhørende presentasjoner for kontrollutvalget. Revisors presentasjoner i kontrollutvalgets møter vil være en del av saksdokumenter til møtene og det forutsettes at presentasjonene sendes uoppfordret til sekretariatet i forkant av møtet.

#### *Kopi av vesentlig korrespondanse*

I punktet som omhandler rapportering og dialog er det ikke presisert at kontrollutvalget sendes kopi av vesentlig korrespondanse med administrasjonen vedrørende intern kontroll, regnskap, eller annet. Sekretariatet legger til grunn at vesentlig korrespondanse sendes i kopi til kontrollutvalget.

#### *Fremmøte via Teams, eller lignenede*

Revisor har en alminnelig møterett i kontrollutvalgets møter, men ikke noen alminnelig møteplikt. Det forutsettes imidlertid som den klare hovedregel at revisor møter i saker som rapporteres fra revisjonen.

Kontrollutvalgets møter gjennomføres som hovedregel ved fysisk fremmøte. Revisorene sitter imidlertid spredt og med lange reiseavstander. Det vil i enkelte tilfeller kunne fremstå (uforholdsmessig) ressurskrevende for revisor å møte fysisk, særlig dersom saken er mindre og kurant. Det kan også foreligge møtekollisjon, eller annet, som gjør det byrdefullt for revisor å kunne møte fysisk på den fastsatte møtedatoen. Sekretariatet legger til grunn at revisor i slike tilfeller kan møte via Teams, eller lignenede, men dette må avtales med sekretariatet i forkant.

## **5. OPPSUMMERING OG FORSLAG TIL VEDTAK:**

Det kan tenkes at ovennevnte merknader er ivaretatt av revisor uten at det uttrykkelig er nevnt i brevet. Imidlertid finner sekretariatet grunn for å presisere hvilke forventninger kontrollutvalget har til oppdraget slik at kontrollutvalget og revisor har felles forståelse.

I forslag til innstilling til vedtak foreslås at kontrollutvalget gir sin tilslutning til vilkårene i engasjementsbrevet, men med de presiseringer som fremkommer i dette saksfremlegget.

Tromsø, den 06.02.2024



Audun Haugan  
seniorrådgiver

Til kontrollutvalget i Balsfjord kommune

**Deres ref:**      **Vår ref:**      **Saksbehandler:**      **Telefon:**      **Dato:**  
543      [doris.gressmyr@komrevnord.no](mailto:doris.gressmyr@komrevnord.no)      77 60 05 28      23.10.2023

## ENGASJEMENTSBREV – Balsfjord kommune

### 1. Innledning

KomRev NORD IKS har siden 01.01.2004 levert revisjonstjenester til Balsfjord kommune. Revisjonen består av regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon, eierskapskontroll og annen kontroll som er bestemt i lov eller i medhold av lov og andre uttalelser og kontrollhandlinger, og omfatter revisjonen av kommuneregnskapet, årsregnskapene for kommunale foretak og konsolidert årsregnskap.

Med utgangspunkt i de revisjonsbestemmelsene som gjelder for kommuner og fylkeskommuner, herunder standarder for god kommunal revisjonsskikk, vil vi i dette brevet beskrive vår forståelse av revisjonsoppdraget, slik at utvalget får en oppfatning av rollefordeling og hva som kan forventes av oss.

De økonomiske forhold mellom revisjonen og kontrollutvalget som oppdragsgiver er behandlet i en egen avtale.<sup>1</sup>

### 2. Revisjonen – formål og innhold

Revisor skal utføre regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon, eierskapskontroll og annen kontroll som er bestemt i lov eller i medhold av lov, jf. kommuneloven § 24-2. Revisjon av kommunal og fylkeskommunal virksomhet skal skje i henhold til god kommunal revisjonsskikk.

Vi vil gjennomføre og rapportere resultatene av vår revisjon i henhold til god kommunal revisjonsskikk, som er en rettslig standard. Innholdet i dette begrepet er normert av kommunelovens bestemmelser om revisjon, tilhørende forskrifter og etablerte og anerkjente standarder på området. Som medlem av NKRF – kontroll og revisjon i kommunene er vi underlagt jevnlig eksterne kvalitetskontroller.

Revisor har plikt til løpende å foreta en vurdering av egen uavhengighet. Oppdragsansvarlig revisor skal hvert år avgi en skriftlig egenvurdering av sin uavhengighet til kontrollutvalget i samsvar med forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 19.

#### *Ledelsenes ansvar*

I henhold til kommuneloven er kommunedirektøren ansvarlig for at kommunens interne kontroll sikrer at lover og forskrifter følges, herunder at økonomiforvaltningen er ordnet på en betryggende måte. Det er også kommunedirektørens ansvar å utarbeide og fremme kommunens årsberetning og avlegge årsregnskapet i samsvar med bestemmelsene i kommuneloven, forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner mv. og god kommunal regnskapsskikk.

<sup>1</sup> Det er inngått avtale om revisjonstjenester mellom Balsfjord kommune og KomRev NORD IKS. Balsfjord kommune er eier av KomRev NORD IKS.

Kommunens ledelse har også ansvaret for at vi som revisor har ubegrenset tilgang til registrerte opplysninger, dokumentasjon og annen informasjon vi finner nødvendig for å kunne utføre vårt arbeid, herunder korrespondanse, kontrakter, protokoller mv. Dette inkluderer også tilgang til systembeskrivelser og nødvendig veiledning.

#### *Kommunestyret og kontrollutvalgets ansvar*

Kommunestyret er kommunens øverste organ, og har det øverste ansvaret for å kontrollere den kommunale forvaltning. Kommunestyret velger selv et kontrollutvalg til å forestå løpende kontroll med den kommunale forvaltning på sine vegne. Kontrollutvalget skal påse at kommunens regnskap blir forsvarlig revidert. Videre skal kontrollutvalget påse at det utføres forvaltningsrevisjon av kommunens virksomhet og av selskaper kommunen har eierinteresser i. Kontrollutvalget skal også påse at det føres kontroll med forvaltningen av kommunens eierinteresser i selskaper (eierskapskontroll).

#### **Forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll**

Forvaltningsrevisjon innebærer å gjennomføre systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, regeletterlevelse, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets eller fylkestingets vedtak, kommuneloven § 23-3.

Eierskapskontroll innebærer å kontrollere om den som utøver kommunens eller fylkeskommunens eierinteresser, gjør dette i samsvar med lover og forskrifter, kommunestyrets eller fylkestingets vedtak og anerkjente prinsipper for eierstyring, jf. kommuneloven § 23-4.

Kontrollutvalget skal minst én gang i valgperioden, og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret eller fylkestinget er konstituert, utarbeide planer som viser på hvilke områder det skal gjennomføres forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller. Planene skal baseres på en risikovurdering av kommunens eller fylkeskommunens virksomhet, virksomheten i kommunens eller fylkeskommunens selskaper og av kommunens eierskap. Hensikten med risiko- og vesentlighetsvurderingen er å finne ut hvor det er størst behov for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll.

Planene skal vedtas av kommunestyret og fylkestinget selv. Kommunestyret og fylkestinget kan delegere til kontrollutvalget å gjøre endringer i planen. Kontrollutvalget bestiller forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller basert på plan vedtatt av kommunestyret.

Innenfor forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll er det NKRF som er det standardsettende organ. Grunnlaget og bakgrunnen for den enkelte forvaltningsrevisjon/eierskapskontroll vil være beskrevet ved planlegging og rapportering av hvert oppdrag, slik at denne oppgaven ikke blir beskrevet ytterligere i dette brevet. Se for øvrig nærmere om rapportering under eget avsnitt.

Oppdragsansvarlige forvaltningsrevisorer i KomRev NORD IKS er Margrete Mjøhus Kleiven og Knut Teppan Vik.

#### **Regnskapsrevisjon**

##### *Årsregnskapet og de aktuelle delene av årsberetningen*

I regnskapsrevisjonen er vår hovedoppgave å kontrollere om årsregnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon og å avgi en uavhengig uttalelse (revisjonsberetning) om at revisor har betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon og at det er avgitt i samsvar med lov og forskrifter. I tillegg kontrollerer vi om den revisjonspliktiges ledelse har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger.

Vi kontrollerer om årsberetningen inneholder de opplysningene som lov og forskrift krever, og om opplysningene om økonomi i årsberetningen stemmer overens med årsregnskapet. Vi ser også etter om årsberetningen gir dekkende opplysninger om vesentlige beløpsmessige avvik fra årsbudsjettet og om

vesentlige avvik fra kommunestyrets eller fylkestingets premisser for bruken av bevilgningene er dekkende beskrevet i årsberetningen.

Årsregnskapet, herunder konsolidert årsregnskap, skal iht. kommuneloven § 14-6 være avlagt av kommunedirektøren innen 22. februar i året etter regnskapsåret. Årsberetningen skal avgis senest 31. mars.

Videre er det vår oppgave å se etter at kommunen har ordnet den økonomiske internkontrollen på en betryggende måte og med forsvarlig kontroll.

#### *Revisjonens utførelse og forholdet til intern kontroll*

God kommunal revisjonsskikk innebærer blant annet at vi kontrollerer utvalgte deler av materialet som underbygger informasjonen i årsregnskapet, foretar analytiske vurderinger og andre revisjonshandlinger som vi etter forholdene finner hensiktsmessige.

På grunn av en revisjons iboende begrensninger, sammen med den interne kontrollens iboende begrensninger, er det alltid risiko for at ikke all vesentlig feilinformasjon i regnskapet avdekkes, selv om revisjonen er planlagt og utført i samsvar med god kommunal revisjonsskikk, herunder de internasjonale revisjonsstandardene (ISA-ene). Ved vår risikovurdering vurderer vi de interne kontrollene som er relevant for kommunens eller enhetens utarbeidelse av årsregnskapet med det formål å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige ut fra omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for effektiviteten av enhetens interne kontroll.

Generelt vil en effektiv intern kontroll redusere risikoen for at misligheter og feil vil oppstå uten å bli avdekket, men vil aldri kunne eliminere denne risikoen. Omfanget av vårt revisjonsarbeid påvirkes av kvaliteten på, og effektiviteten av kommunens interne kontroll, samt regnskaps- og rapporteringsrutiner. Vi vil rapportere skriftlig om eventuelle vesentlige mangler i den interne kontrollen som vi har identifisert under revisjonen, se nærmere om dette under avsnittet rapportering.

#### *Registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger*

Når vi konkluderer om registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger i revisjonsberetningen, vil revisjonen være utført i samsvar med den internasjonale standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller begrenset revisjon av historisk finansiell informasjon». De valgte kontrollhandlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for vesentlige mangler.

Ved vurderingen av ledelsens plikter med hensyn til registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger, innhenter revisor informasjon om kommunens interne rutiner for å vurdere samsvaret med lov, forskrift og god bokføringsskikk, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av kommunens interne kontroll.

#### *Forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen*

I samsvar med kommuneloven § 24-9 er det vår oppgave å se etter om kommunens økonomiforvaltning i hovedsak foregår i samsvar med bestemmelser og vedtak. Kontrollen skal i utgangspunktet gjennomføres med begrensede ressurser og baseres på en risiko- og vesentlighetsvurdering som legges fram for kontrollutvalget. Resultatet av kontrollen rapporteres i en skriftlig uttalelse til kontrollutvalget som avgis senest 30. juni.

Kontrollen utføres i samsvar med standarden RSK 301 «Forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen». Standarden krever at vi etterlever etiske krav, planlegger og gjennomfører vårt arbeid for å oppnå moderat sikkerhet i uttalelsen om etterlevelse på det området som velges for kontroll.

Moderat sikkert innebærer en lavere sikkerhet enn betryggende sikkerhet, men skal gi brukerne en klart økt tillit til informasjonen eller forholdet som er kontrollert. Vi gjennomfører handlinger som forespørsler, inspeksjon av dokumenter og analytiske handlinger for å oppnå moderat sikkerhet. I uttalelsen gir vi uttrykk for om vi har blitt oppmerksomme på forhold som gir grunn til å tro at økonomiforvaltningen på det aktuelle området ikke følger sentrale bestemmelser og vedtak.

### *Misligheter*

Revisor bidrar gjennom revisjonen til å forebygge og avdekke misligheter og feil. Hvis revisor avdekker eller på annen måte blir kjent med misligheter, skal revisor straks melde fra om det til kontrollutvalget i nummerert brev, dette fremkommer i kommuneloven § 24-7.

Når saksforholdet er nærmere klarlagt, skal revisor sende nytt brev til kontrollutvalget. Revisor skal sende kopi av brevet til kommunedirektøren.

### *Andre bekreftelser enn revisjonsberetningen som inngår i oppdraget*

Vi vil avgi følgende revisorbekreftelser mv. i samsvar med lov og god kommunal revisjonsskikk:

- Underskrift på kontrolloppstilling over bokførte og innberettede beløp (skatteforvaltningsforskriften § 7-2-11).
- Kompensasjonsmelding for merverdiavgift
- Bekreftelser på prosjektrekskap o.l. i henhold til ISA 805
- Uttalelse om kommunens dokumentasjon for låneopptak, jf. kommuneloven § 14-14
- Kommunens rapportering av antall personer med psykisk utviklingshemming
- Refusjonskrav for utgifter til særlig ressurskrevende helse- og omsorgstjenester
- Andre revisjonsbekreftelser etter forespørsel fra kommunen

### *Oppdragsansvarlig revisor og kontaktrevisor*

Oppdragsansvarlig regnskapsrevisor er Doris Gressmyr og kontaktrevisor er Ørjan Martnes.

Eventuelt skifte av oppdragsansvarlig revisor og kontaktrevisor vil bli varslet skriftlig til kontrollutvalget.

## **3. Innsynsrett og taushetsplikt**

Revisor kan kreve enhver opplysning, redegjørelse eller ethvert dokument hos kommunen og foreta de undersøkelser som revisor finner nødvendige for å gjennomføre oppgavene.

Både oppdragsansvarlig revisor og revisjonsmedarbeiderne har taushetsplikt etter forvaltningsloven §§ 13 til 13e. Dette følger av kommunelovens § 24-2 femte ledd. Det er gjort unntak fra taushetsplikten for rapportering av mulige straffbare handlinger, herunder ivaretagelse av rapporteringsplikt etter hvitvaskingsloven. Taushetsplikten gjelder ubegrenset i tid, også etter at oppdraget er avsluttet.

Taushetsplikten er dog ikke til hinder for at kontrollutvalget får den informasjon om resultater av revisjonen som er nødvendige.

Våre leverandører av IKT-tjenester og -programvare får tilgang til fortrolig informasjon når det er nødvendig i forbindelse med drift av og endringer i våre informasjonssystemer. Vi har ansvar for å ha et forsvarlig system for informasjonssikring. Dette omfatter også våre leverandører av IKT-tjenester.

#### 4. Personvern

For å gjennomføre revisjonen og andre oppdrag under dette engasjementsbrevet, vil vi behandle personopplysninger slik det er beskrevet i vår personvernerklæring. Personvernerklæringen er tilgjengelig på vår hjemmeside. Vi er behandlingsansvarlig etter personvernreglene for de personopplysningene vi behandler i forbindelse med oppdraget og vi inngår derfor ikke en databehandleravtale.

#### 5. Rapportering og dialog

Engasjementsbrev for revisjonsoppdraget utarbeides for hver valgperiode eller oftere dersom det er forhold som tilsier det.

Revisjonen utarbeider oppstartsbrev årlig i forbindelse med oppstart av regnskapsrevisjonen og i forbindelse med oppstart av det enkelte forvaltningsrevisjonsprosjektet og eierskapskontrollen. Oppstartsbrevene sendes administrasjonen.

Revisjonen rapporterer forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller til kontrollutvalget i egne rapporter.

Regnskapsrevisjonen rapporteres slik til kontrollutvalget:

1. Presentasjon av revisjonsstrategi på høsten for nytt revisjonsår
2. Oppsummering av årets revisjon og revisjonsresultater ved avslutning av revisjonen
3. Revisjonsberetning
4. Nummererte brev (se nedenfor)
5. Skriftlig uttalelse om forenklet etterlevelseskontroll

Vi legger vekt på å ha en god dialog med kontrollutvalget.

##### *Nummererte brev*

Vi kan gjennom regnskapsrevisjonen finne forhold som ikke blir påpekt i revisjonsberetningen, men vi finner det nødvendig å påpeke i nummerert brev. Slike nummererte brev vil bli sendt til kontrollutvalget med kopi til kommunedirektøren. Kontrollutvalget har et ansvar for å påse at forhold som er påpekt av revisor blir fulgt opp.

I henhold til kommuneloven § 24-7 skal revisor påpeke følgende forhold i nummererte brev:

- a. vesentlige feil som kan føre til at årsregnskapet ikke gir riktig informasjon
- b. vesentlige mangler ved registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger
- c. vesentlige mangler ved den økonomiske internkontrollen
- d. manglende eller mangelfull redegjørelse i årsberetningen for vesentlige budsjettavvik
- e. enhver mislighet
- f. hvorfor han eller hun ikke har skrevet under på oppgaver som kommunen eller fylkeskommunen skal sende til offentlige myndigheter, og som revisor etter lov eller forskrift skal bekrefte
- g. hvorfor han eller hun sier fra seg revisjonsoppdraget.

Revisor skal årlig gi en skriftlig oppsummering til kontrollutvalget om forhold som er tatt opp i nummererte brev, men som ikke er rettet opp eller som ikke er tilstrekkelig fulgt opp.

Brev med påpekning av mindre vesentlige feil eller mangler vil bli sendt direkte til administrasjonen.

### *Uttalelser fra kommunens ledelse*

I forbindelse med gjennomføring av våre oppdrag vil vi i henhold til god kommunal revisjonsskikk innhente en skriftlig uttalelse fra ledelsen om vi er gitt all informasjon som er nødvendig for oppdraget og om fullstendigheten og riktigheten av det forholdet som kontrolleres. Dette gjelder i alle tilfeller:

- I forbindelse med avslutningen av revisjonen av årsregnskapet. Denne uttalelsen inneholder også skriftlige uttalelser fra ledelsen om kjennskap til eller mistanke om misligheter mv.
- I forbindelse med avslutningen av forenklet etterlevelsesk kontroll av økonomiforvaltningen.

### **6. Avslutning**

Vi håper innholdet i dette brevet samsvarer med kontrollutvalgets forståelse av revisors rolle og ansvarsområder, og vi ser frem til et godt og konstruktivt samarbeid. Hvis noe er uklart eller utvalget har spørsmål, er det bare å ta kontakt.

Med hilsen



Doris Gressmyr

Oppdragsansvarlig regnskapsrevisor

KomRev NORD IKS

Kopi: Ordfører i Balsfjord kommune  
Kommunedirektør i Balsfjord kommune





|   |                               |                                |                                       |
|---|-------------------------------|--------------------------------|---------------------------------------|
| <b>Utvalg:</b><br>Kontrollutvalget i Balsfjord<br>kommune | <b>Saksnummer:</b><br>07/2024 | <b>Møtedato:</b><br>13.02.2024 | <b>Saksbehandler:</b><br>Audun Haugan |
|---|-------------------------------|--------------------------------|---------------------------------------|

## REFERATSAKER

### Innstilling til vedtak:

Saken tas til orientering.

### Saken gjelder:

Orienteringer.

### Vedlegg til saken:

A: Trykte vedlegg:

B: Referanse:

### Saksutredning:

Referater:

- A. KONTROLLUTVALGSKONFERANSEN 2024  
– Utskrift av nettside

Deltakelsen på konferansen oppsummeres av medlemmene som var der.

Tromsø, den 6. februar 2024

Audun Haugan  
seniorrådgiver

## Nøkkelforo

|                        |   |
|------------------------|---|
| <b>Fra/til</b>         | 31.1—1.2  |
| <b>Påmeldingsfrist</b> | Løpende   |
| <b>Pris</b>            | Kr 8 450 eks. mva. med overnatting (inkl. frokost og middag) (ikke-medl.: kr 8 950 eks. mva.)<br>Kr 6 525 eks. mva. uten overnatting (ikke-medl.: kr 7 025 eks. mva.)<br>Kr 1 322 eks. mva. for overnatting (inkl. frokost) fra 30. til 31. januar 2024 |
| <b>Sted</b>            | Clarion Hotel & Congress Oslo Airport, Gardermoen   |
| <b>Varighet</b>        | 31.1.: 10.00 - 17.00   1.2.: 09.00 - 13.00  |
| <b>Etterutdanning</b>  | 11 timer iht. NKRFs krav til etterutdanning   |

## Hovedprogram | Onsdag 31. januar 2024

|  |
|--|
|  |
|--|

|  |
|--|
|  |
|--|

|  |
|--|
|  |
|--|

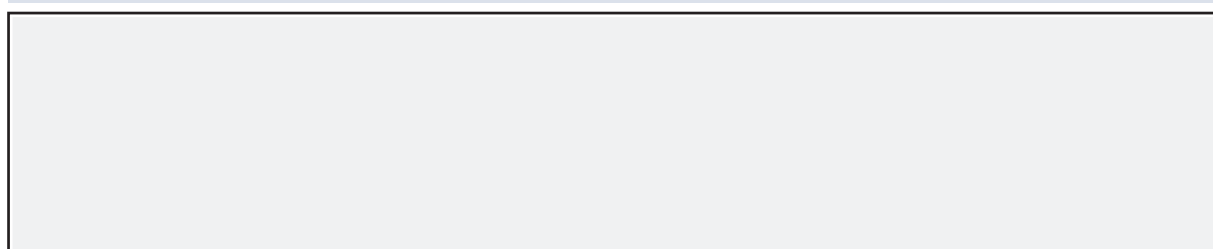
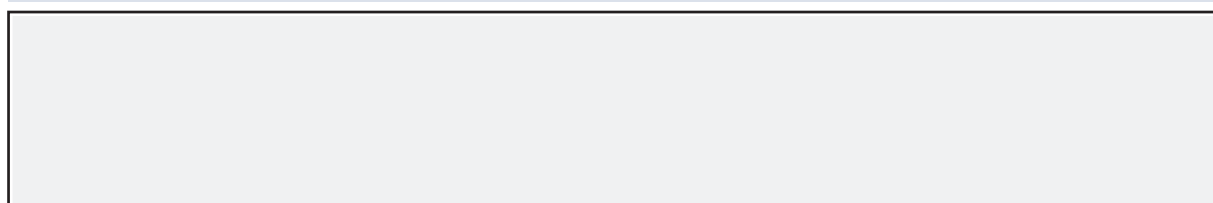
|  |
|--|
|  |
|--|

|  |
|--|
|  |
|--|

|  |
|--|
|  |
|--|

|  |
|--|
|  |
|--|

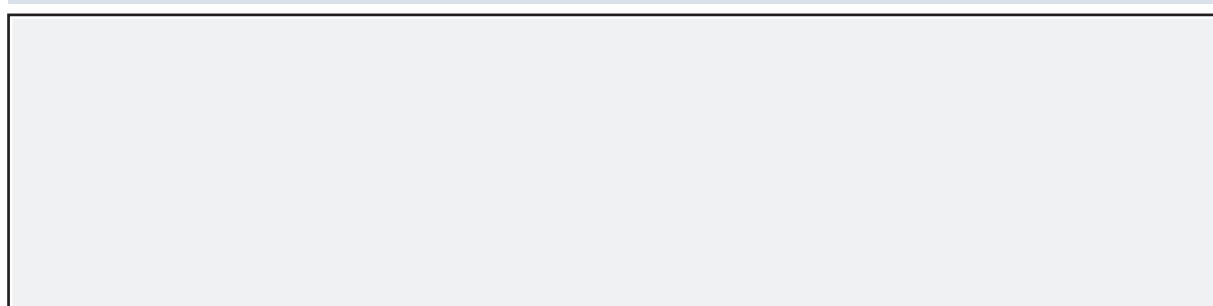
|  |
|--|
|  |
|--|



## Minikurs | Onsdag 31. januar 2024

Valgfritt tilbud parallelt med hovedprogrammet

**(OBS** krever særskilt påmelding - begrenset antall plasser)



# Middagsarrangement i The Qube | Onsdag 31. januar 2024

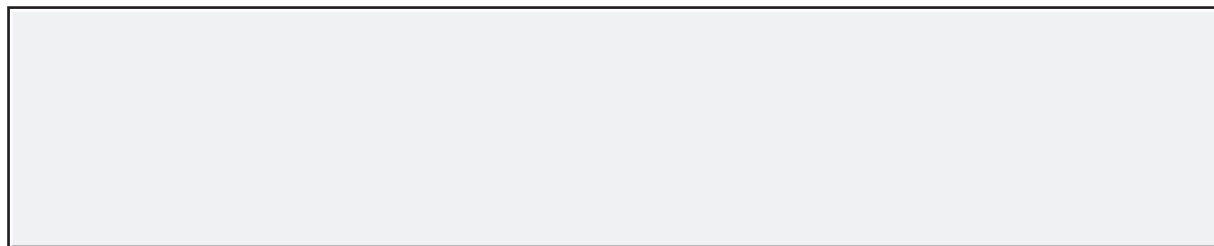
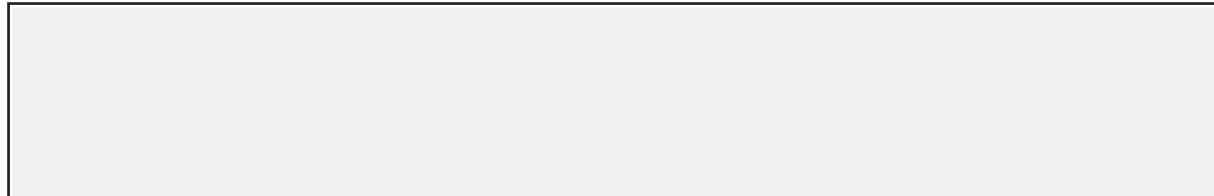
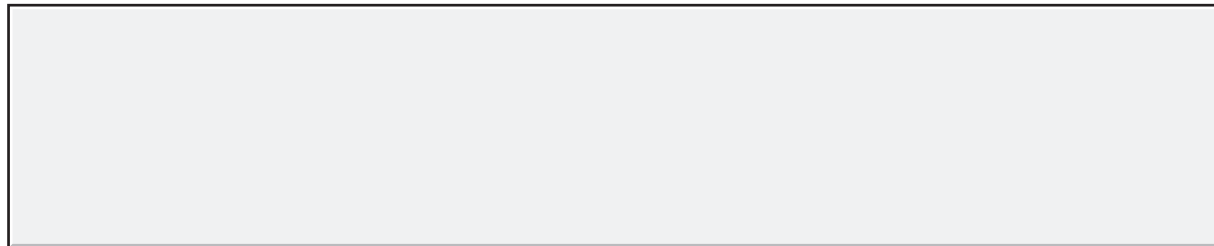
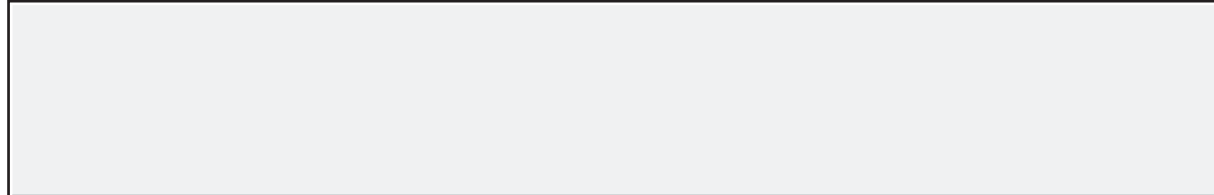
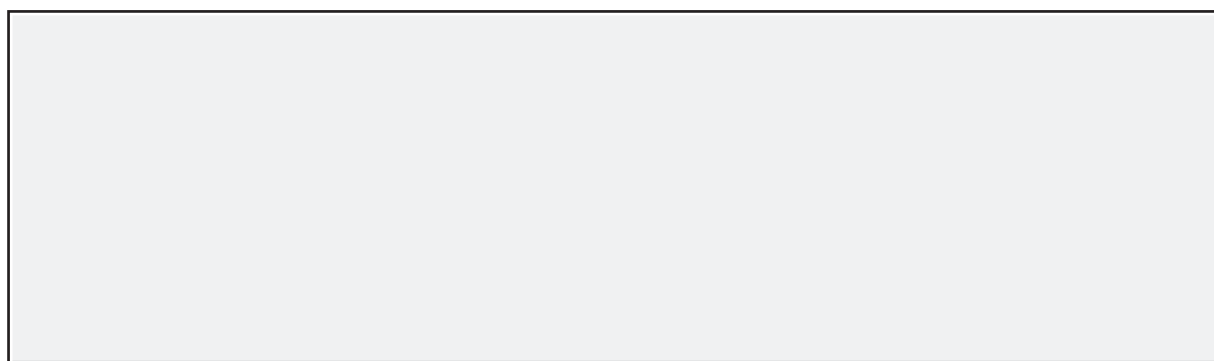
---

**19.30**

**Aperitif og middag med underholdning.**

## Hovedprogram | Torsdag 1. februar 2024

---

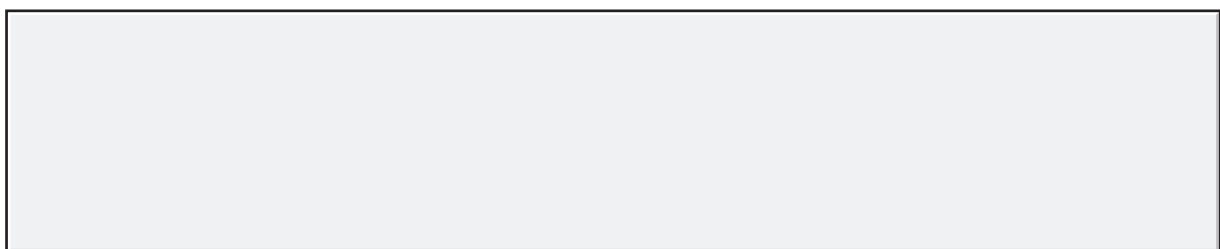
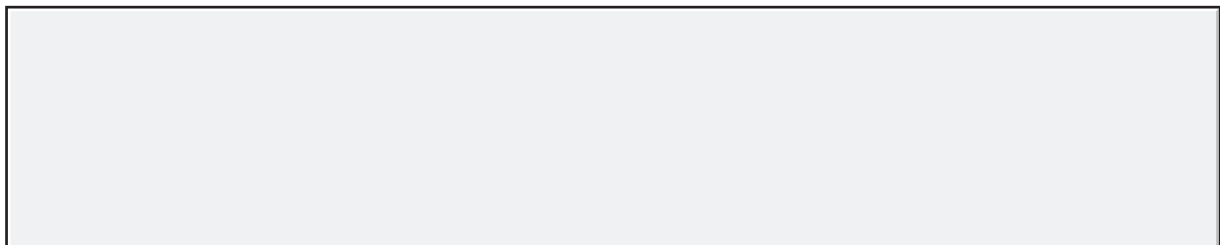




## Minikurs | Torsdag 1. februar 2024

Valgfrie tilbud parallelt med hovedprogrammet

**(OBS** krever særskilt påmelding - begrenset antall plasser)



Det tas forbehold om endringer i programmet.

NKRF – kontroll og revisjon i kommunene, Haakon VIIIs gate 9, Postboks 1417 Vika, 0115 Oslo,  
Telefon: 23 23 97 00, Epost: [post@nkrf.no](mailto:post@nkrf.no)

Personvernerklæring | Tilgjengelighetserklæring | © NKRF 2024



|   |                               |                                |                                       |
|---|-------------------------------|--------------------------------|---------------------------------------|
| <b>Utvalg:</b><br>Kontrollutvalget i Balsfjord<br>kommune | <b>Saksnummer:</b><br>08/2024 | <b>Møtedato:</b><br>13.02.2024 | <b>Saksbehandler:</b><br>Audun Haugan |
|---|-------------------------------|--------------------------------|---------------------------------------|

## DRØFTINGSSAKER (EVENTUELT)

### Innstilling til vedtak:

Saken fremmes med åpen innstilling.

### Saken gjelder:

Eventuelle andre saker enn de som er satt på sakslisten.

### Vedlegg til saken:

A: Trykte vedlegg:

B: Utrykte vedlegg:

### Saksutredning:

Ved behov tas eventuelle tema eller spørsmål opp og drøftes i møtet. Kontrollutvalget avgjør om eventuelle innspill skal følges opp.

Tromsø, den 6. februar 2024

Audun Haugan  
seniorrådgiver